

Sygn. akt III Cz 1569/13

POSTANOWIENIE

Dnia 7 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie: SO Danuta Morys - Woźniak

SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 7 stycznia 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

przeciwko G. M., E. M. i N. M.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego G. M.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego E. M.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej E. M.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 8 lipca 2013 r., sygn. akt I C 551/09

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 5 przez jego uchylenie.

SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Tomasz Tatarczyk SSO Danuta Morys – Woźniak

Sygn. akt III Cz 1569/13

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w Zabrze toczyła się sprawa z powództwa (...) (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. przeciwko G. M., E. M.

i N. M. o zapłatę oraz z powództwa wzajemnego G. M. przeciwko (...) (...) spółce

z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. o zapłatę oraz z powództwa wzajemnego E. M. przeciwko (...) (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. o zapłatę.

Postanowieniem z dnia 8 lipca 2013r. Sąd Rejonowy w Zabrze umorzył postępowanie z powództwa głównego, umorzył postępowanie z powództwa wzajemnego G. M., umorzył postępowanie z powództwa wzajemnego E. M. , zasądził od pozwanego – powoda wzajemnego G. M. na rzecz powódki – pozwanej wzajemnej (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, zasądził od pozwanej – powódki wzajemnej E. M. na rzecz powódki – pozwanej wzajemnej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że (...) sp. z o.o. w Z. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych G. M., E. M. i N. M. kwoty 7.097,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot składowych i kosztami procesu. W powództwie wzajemnym G. M. domagał się zasądzenia od (...) sp. z o.o. w Z. kwoty 11.366 a następnie rozszerzył żądanie do kwoty 26.207,24 zł. W powództwie wzajemnym E. M. domagała się zasądzenia od (...) sp. z o.o. w Z. kwoty 11.107,29 zł. Powództwo główne zostało cofnięte ze zrzeczeniem się roszczenia przez (...) Sp. z o.o. na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2013r. Powództwa wzajemne zostały cofnięte ze zrzeczeniem się roszczenia na rozprawie w dniu 8 lipca 2013r. Jako podstawę umorzenia Sąd Rejonowy wskazał art. 203 § 1 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c., a jako podstawę orzeczenia o kosztach - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd stwierdził, że zasadą jest, iż cofnięcie pozwu obliuguje powoda do zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego - za wyjątkiem sytuacji, gdy cofnięcie to spowodowane jest zaspokojeniem roszczenia w toku procesu. W konsekwencji powodowie – główni i wzajemni winni zwrócić pozwanym ich koszty. W niniejszej sprawie koszty procesu stanowią koszty zastępstwa procesowego. Jednocześnie brak jest podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c., gdyż pozwani – powodowie wzajemni G. M. i E. M. są doświadczonymi uczestnikami procesów sądowych, a zatem musieli mieć świadomość konsekwencji podejmowanych działań procesowych.

Pozwana – powódka wzajemna E. M. w zażaleniu na rozstrzygnięcie wskazane w punkcie 5 postanowienia, domagała się jego zmiany poprzez odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu. Zarzuciła naruszenie art. 102 k.p.c. oraz art. 98 k.p.c. i 99 k.p.c. Podniosła, że to (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. jako pierwsza cofnęła pozew a następnie ona „niejako w rewanżu i w celu zakończenia postępowania” również cofnęła pozew i jej zdaniem w tej sytuacji koszty powinny zostać zniesione między stronami. Podniosła, że powódka – pozwana wzajemna (...) sp. z o.o. w Z. w ogóle nie zgłosiła żądania zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. Nadto zarzuciła, że – wbrew twierdzeniom Sądu – nie jest doświadczonym uczestnikiem procesów sądowych ani też prawnikiem; występowała jedynie w sprawach z powództwa (...) sp. z o.o. w Z., w których powództwa oddalono.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie odniosło skutek.

Na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2013r. powódka – pozwana wzajemna (...) sp. z o.o. w Z. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, natomiast pozwani E. M. i G. M. na rozprawie w dniu 8 lipca 2013r. cofnęli powództwa wzajemne ze zrzeczeniem się roszczenia.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Cofnięcie pozwu niweczy - jak stanowi art. 203 § 2 k.p.c. - wszelkie skutki, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Jeżeli pozew zostanie skutecznie cofnięty, to udzielenie ochrony prawnej przez wydanie wyroku stanie się bezprzedmiotowe

i niedopuszczalne - sąd wyda postanowienie o umorzeniu postępowania na podstawie art. 355 k.p.c. Według art. 203 § 2 zd. 2 k.p.c. na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego. Omawiany przepis art. 203 § 2 zdanie drugie zawiera samodzielne uregulowanie dotyczące obowiązku zwrotu kosztów pozwanemu bez względu na przyczynę cofnięcia pozwu. Zasądzenie kosztów procesu może nastąpić tylko na żądanie pozwanego. Żądanie takie może być zgłoszone na rozprawie wówczas, gdy sąd postanowieniem o umorzeniu postępowania wydaje na rozprawie. Postanowienie to sąd może wydać także na posiedzeniu niejawnym. (por. Tadeusz Żyżnowski, komentarz do art. 203 k.p.c., LEX 2013).

W niniejszej sprawie obie strony cofnęły swoje powództwa i nie wystąpiły z żądaniem zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu.

W tej sytuacji rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji w przedmiocie zwrotu kosztów procesu zostało wydane pomimo braku wniosku powoda (...) sp. z o.o. w Z. w tym przedmiocie, a zatem Sąd Rejonowy nie miał uprawnienia do zasądzenia kosztów procesu na rzecz powoda wobec braku jego wniosku o ich zasądzenie.

Sąd Okręgowy, biorąc powyższe pod uwagę, na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Tomasz Tatarczyk SSO Danuta Morys – Woźniak